

Speelnatuur

genieten, sporten & spelen, bewegen

Een stuk natuur dat expliciet aangeduid of afgebakend is om in te spelen of vrij rond te lopen. De natuur zelf vormt de aanleiding en inspiratie voor het spelen. Daarbij kan een beperkte speelinfrastructuur worden aangelegd in natuurlijke materialen en ingepast in het landschapsbeeld.

Voorbeelden: speelbos, kleine wildernis, vrij toegankelijke natuurzone,...

Wat kan je doen voor de natuur?

De naturoplossing garandeert een basis aan natuurkwaliteit door aan volgende eisen te voldoen:

Gezonde bodem

Vermijd betredingsgevoelige bodems en verstoring, beperk verharding tot veiligheidsvereisten, verhoog het koolstofgehalte door behoud van bladval en dood hout, bewaar bodemstructuur en geschikte nutriëntencyclus.

Structuurvariatie

Streef naar een gevarieerde vegetatie met verschillende lagen (boom, struik en kruidlaag) en voldoende afwisseling tussen open en dichte vegetaties. Dit verhoogt de waarde voor biodiversiteit en speelplezier.

Goede waterkwaliteit en -kwantiteit

Stem de afwatering en wateropslag af op verwachte regenvolumes. Voorkom aanrijking (i.e. wildplassen), uit- en afspoeling van nutriënten, polluenten en sedimenten, deze worden maximaal lokaal verbruikt, afgebroken of bezonken. Vang water op en maximaliseer de verblijftijd ervan in daarvoor voorziene bufferstructuren.

Natuurlijke levensgemeenschappen

Kies voor een gevarieerde soortensamenstelling die aansluit op natuurlijke vegetaties uit de omgeving. Vermijd exoten en cultivars, pas ze enkel toe wanneer inheemse soorten ondermaats zullen gedijen. Bestrijd invasieve soorten.

Duurzaam gebruik

Creëer een gebalanceerd ecosysteem. Gebruik verstoringbestendige vegetatie. Vermijd leefgebieden van kwetsbare soorten.

Duurzaam beheer

Garandeer duurzaam beheer van de zone als een natuurgebied met specifieke aandacht voor de veiligheid van de gebruikers. Stimuleer natuurlijke processen (predatie, bestuiving, afbraakprocessen) en vermijd gebruik van pesticiden. Behoud altijd enkele wilde, ontoegankelijke plekjes.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale inrichting kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren

Verkoeling

- Maak speelzones beschaduw
- Zorg dat schaduwbomen nooit water te kort hebben
- Maak water bereikbaar

Therapeutisch effect

- Voorzie een variatie in paden en avontuurlijke elementen, activiteiten en ontmoetingsplaatsen welke interactie stimuleren
- Optimaliseer biodiversiteit, Maak water bereikbaar en prikkel mensen om het te zien, horen en voelen

Rust

- Voorzie voldoende rustplaatsen
- Verhoog natuurlijkheid en minimaliseer stedelijke prikkels
- Ontwikkel knusse en rustige hoekjes dichtbij natuur en water

Ontspanning en beweging

- Ontwikkel diverse speelzones, natuurlijke spelprikkels en elementen voor verschillende leeftijdscategoriën
- Stem omvang af op verwachte gebruikintensiteit

Gemeenschap

- Stimuleer ontmoeting door interactieve of groepsgedonden spelelementen te voorzien
- Rustplaatsen zijn ruim en toegankelijk voor iedereen

Houd hier zeker rekening mee

laag hoog

Wat is de **natuurlijkheidsgraad** van de naturoplossing?

Wat is, door de complexiteit, de **nood aan expertise** om de naturoplossing goed te kunnen ontwikkelen?

Hoeveel aandacht vereist de **voorbereidingsfase** met planning, studie en ontwerpwerk?

Hoeveel aandacht vereist de **uitvoeringsfase** met grondwerken, constructies en aanplantingen?

Hoeveel aandacht vereist de **onderhoudsfase** met beheer en onderhoud na uitvoering?

Wat is de **nood aan participatie** om de naturoplossing tot zijn recht te laten komen?

De natuur zelf levert doorgaans het materiaal om mee te spelen. Bijkomende speelinfrastructuur moet worden afgestemd op verschillende leeftijdsgroepen met aandacht voor veiligheid. Het gericht introduceren van speelinfrastructuur vereist meer voorbereiding, en uitvoering.